

A TURISZTIKAI KONJUNKTÚRA ALAKULÁSA

TURIZMUS KONJUNKTÚRA INDEX

2022. augusztus

Budapest, 2022. szeptember

Készítette a GKI Gazdaságkutató Zrt.

Telefon: +36-1-318-1868

Fax: +36-1-318-4023

E-mail: gki@gki.hu

Honlap: www.gki.hu

Postacím: 1461, Budapest, Pf. 232.

Készítették:

Dr. Molnár László

Udvardi Attila

Szerkesztette:

Udvardi Attila

A tanulmány a Magyar Turisztikai Szövetség és a VIMOSZ megbízására készült.

TARTALOMJEGYZÉK

TARTALOMJEGYZÉK	2
VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ	3
A VÁLASZADÓK JELLEMZŐI	8
TURIZMUS KONJUNKTÚRA INDEX	9
Módszer	9
Az index és összetevőinek alakulása.....	9
A FELMÉRÉS TOVÁBBI EREDMÉNYEI	13
Foglalkoztatás.....	13
Üzleti helyzet, teljesítmény.....	14
Árak, költségek.....	17
Eredményesség	23
Fejlesztések.....	25

VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

A tágabb értelemben vett turisztikai ágazat (turizmus, vendéglátás, rendezvényszervezés stb., a továbbiakban turizmus) régóta küzd a kevésbé reprezentatív felmérések eredményeiből adódó információhiánnyal. A Turisztikai és Vendéglátó Munkaadók Országos Szövetsége (VIMOSZ) a Magyar Turisztikai Szövetség Alapítvánnyal és a GKI Gazdaságkutató Zrt.-vel közösen megalkotta a Turizmus Konjunktúra Indexet, mely havi gyakorisággal méri az ágazatban a konjunktúra várható alakulását, a piac és a közvélemény számára ezzel információt biztosítva a közeljövőben várható trendekről.

A felmérés a turizmust, mint szektort tágan értelmezi, az alábbi alágakat vizsgálja:

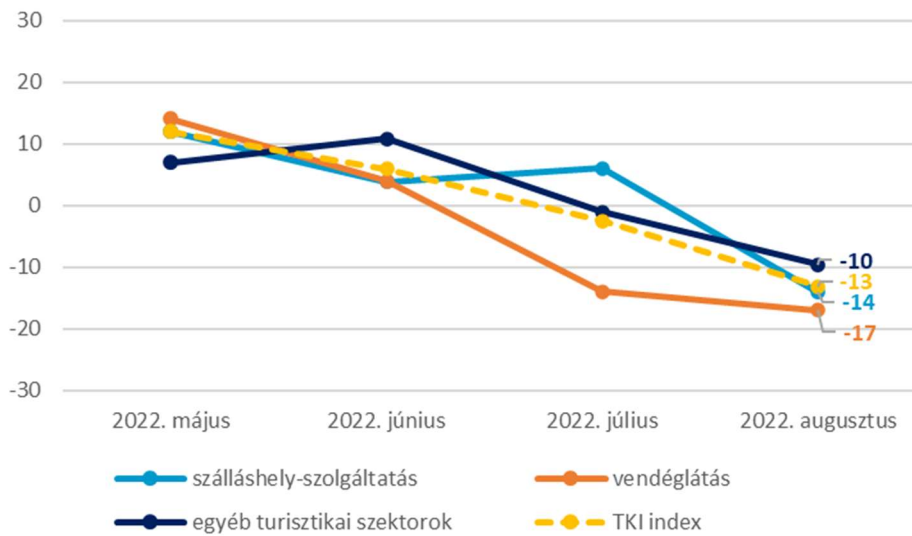
- szálláshely szolgáltatás (TEAOR 5500)
- vendéglátás (5600)
- utazásközvetítés, utazásszervezés (7910)
- konferencia, kereskedelmi bemutató szervezése (8230)
- fizikai közérzetet javító szolgáltatás (9604)

Jelen, 2022. augusztusi felmérés a 2022. áprilisi, májusi, júniusi és júliusi után sorrendben az ötödik.¹

A TKI index 2022. augusztusban -13 ponton állt (-100 és +100 közötti skálán értelmezve), mely azt jelenti, hogy az ágazat szereplői helyzetüket enyhén romlónak érzékelik. Júliushoz képest az index értéke 10 ponttal csökkent. A csökkenés elsősorban a szálláshely-szolgáltatást érintette.

¹ Az április hónapban használt online módszertanról a masszív következtetések levonására szükséges válaszmennyiség elérése érdekében májustól telefonos módszertanra tértünk át.

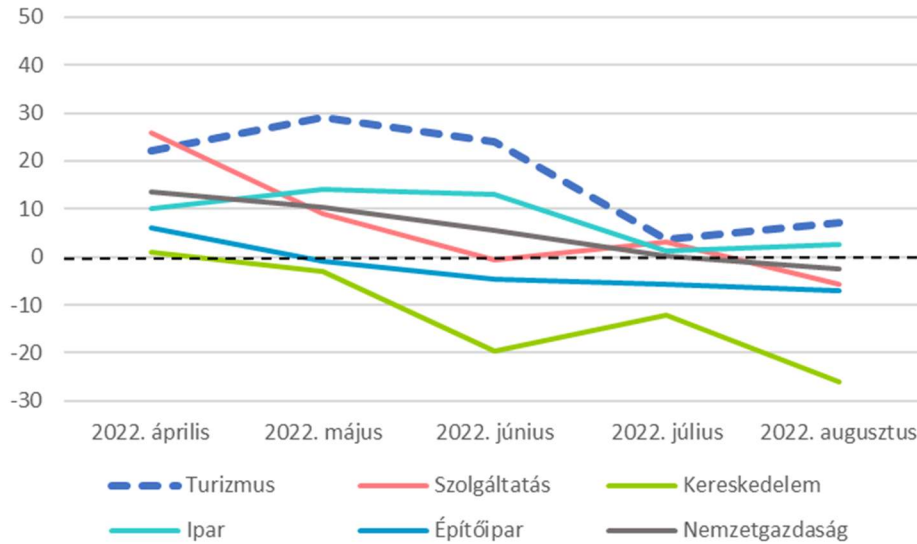
A TKI index alszektorok szerint - 2022. május-augusztus (pont)

Forrás: GKI; Megjegyzés: -100-tól +100-ig terjedő skálán (ahol -100 azt jelenti, hogy jelentősen romlik, +100 pedig azt, hogy jelentősen javul)

A turizmus **teljesítmény várakozások indexe** (a szálláshely-szolgáltatásban vendégéjszakák számát, a vendéglátásban a vendégek számát, az egyéb turisztikai szektorban tevékenységtől függően a vendégek/ügyfelek/foglalások számát méri) +7 pontra emelkedett 2022 augusztusában, így az előző hónapokhoz hasonlóan meghaladta a GKI EU számára készülő konjunktúrakutatásában mért szolgáltatási szektor indexét (-6 pont), valamint a nemzetgazdasági átlagot is (-2 pont). A turizmus egyes alszektorai közül a szálláshely-szolgáltatásban és az egyéb turisztikai szektorokban átlagot meghaladó (+11, illetve +16 pont), míg a vendéglátásban ennél alacsonyabb és negatív (-8 pont) az index.

Ágazatok teljesítmény várakozás indexe - 2022. április-augusztus (pont)

Forrás: GKI

Megjegyzés: -100-tól +100-ig terjedő skálán (ahol -100 azt jelenti, hogy jelentősen romlik, +100 pedig azt, hogy jelentősen javul)

A következő három hónapban az előző év azonos időszakához képest a szállásadók 30%-a növekedést vár a vendégéjszakák számában (utóbbiak kétharmada jelentős növekedést), 50%-uk stagnálást, s 20%-uk vár visszaesést. A vendéglátásban működők 20%-a vár vendégforgalom növekedést, míg 42% stagnálást, 38%-uk pedig visszaesést vetít előre.

A foglalkoztatott létszám alakulása az elmúlt három hónapban az előző év azonos időszakához képest +4 ponton áll, mely azt mutatja, hogy nagyon lassú ütemben, de még nőtt a kereslet² a turisztikai ágazatban igényelt munkaerő iránt. Az egyes alszektorok azonban vegyes képet mutatnak e tekintetben: a mutató a szálláshely-szolgáltatásban és a vendéglátásban enyhén negatív (-1, illetve -2 pont), míg az egyéb turisztikai alszektorban pozitív (+12 pont) értéket vett fel. A következő három hónapra vonatkozóan -3 pontot mértünk, mely azt jelenti, hogy a cégek nagyon kis mértékben, de csökkentik a munkaerőállományt. Ez a szezonális hatások miatt (a nyári főszezon végeztével) természetesnek tekinthető. Az augusztusi indexérték két alszektorban enyhén negatív, a szálláshely-szolgáltatásban -3 pont, a vendéglátásban -6 pont. Az egyéb turisztikai

² Itt azért hasonlítunk az előző évhez, mert a szektorban jelentős a szezonális hatások, melyet célszerű kiszűrni.

alszektor átlaga 0 pont, így ezen alszektor cégei változatlan helyzetet várnak a következő 3 hónapra.

A vállalkozások átlagos üzleti helyzete az elmúlt három hónapban az előző év azonos időszakához képest javult, +12 ponton állt 2022. augusztusban. Júliushoz képest azonban 8 ponttal csökkent a mutató értéke. A mutató értéke a legalacsonyabb és negatív a vendéglátásban, -8 pont, míg +13 pont a szálláshely szolgáltatásban, illetve +27 pont az egyéb turisztikai szektorban. A létszám kategóriák közül egyedül a **15 főnél többet foglalkoztató cégek üzleti helyzete** romlott, az átlag itt +15 pontra csökkent. A 3-5 fős és a 6-15 fős cégek kis mértékben javuló üzleti helyzetről számoltak be (mindkét esetben +5 pont az átlag, mely az előbbiek esetében 5 pontos, utóbbiaknál 3 pontos emelkedést jelent). A létszám kategóriák közül a 3 fő alattiak erőteljesen javuló (+16 pont, mely 20 pontos emelkedés júliushoz képest) üzleti helyzetről számoltak be.

A turisztikai cégek 55%-a a működési költségek³ növekedéséről számolt be az elmúlt 3 hónapra vonatkozóan (a júliusi felméréskor 71% volt ez az arány), míg a fennmaradó 45% szerint nem változtak e költségek (csökkenést senki sem jelzett). A vendéglátó cégek 77%-a számolt be működési költségeinek növekedéséről, míg a szálláshely-szolgáltatásban működők 63%-a, az egyéb turisztikai szektorokban működők 32%-a. **A működési költségek az elmúlt 3 hónapban átlagosan 27%-kal nőttek a szektorban** (mely meghaladja a júniusban mért 21%-ot, illetve a júliusban mért 25%-ot), 26%-kal a szálláshely-szolgáltatóknál, 30%-kal a vendéglátásban, míg 24%-kal az egyéb turisztikai szektorokban.

A működési költségek indexe, mely a felmérés időpontjához képest mutatja e kiadások alakulását a következő 3 hónapban, -63 ponton áll, mely 15 pontos romlás júliushoz, 34 pontos júniushoz, illetve 38 pontos májushoz képest. A mutatót az egyes alszektorokban eltérően ítélik meg a vállalkozások: a szálláshely szolgáltatásban -61 pont, a vendéglátásban -51 pont, míg az egyéb turisztikai szektorban -73 pont. A szálláshely szolgáltatásban közepesen, az egyéb turisztikai szektorban jelentősen csökkent az index júliushoz képest.

Augusztusban a turisztikai cégek 79%-a szolgáltatási árainak növekedéséről számolt be az elmúlt 3 hónapra vonatkozóan (júliusban 80% volt ez az arány), 20%-uk nem változtatott az árakon, miközben 1% jelzett csökkenést. Létszámkategória szerinti

³ Működési költségek: pl. energiaköltség, bérköltség, anyagköltség, karbantartási költség stb.

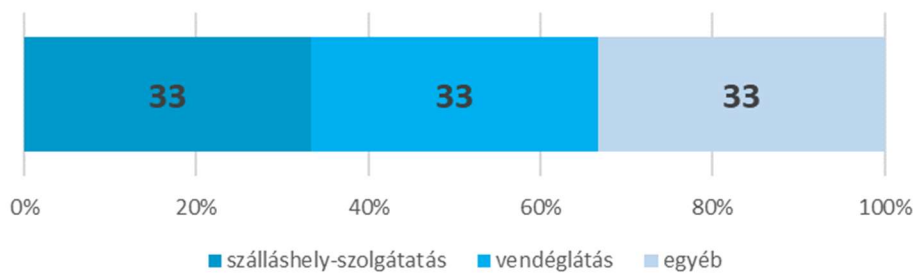
bontásban a 15 főnél többet foglalkoztató cégek emeltek árat a legnagyobb arányban (81%), őket követik a 3-5 fős cégek 77%-kal, míg a 6-15 fős cégeknél 73%, a legkisebbeknél 69% az áremelők aránya. **Az áremelkedést, mely átlagosan 15%-os volt** (májusban 11%-ot, júniusban 14%-ot, júliusban 17%-ot mértünk), ezen belül a szálláshely-szolgáltatásban 16%-os, a vendéglátásban 18%-os, míg az egyéb turisztikai szektorokban 11%-os, a működési költségek emelkedése vezette. **Vagyis a cégek nem hártották át az összes költségnövekedést a fogyasztókra, elsősorban a profitjuk rovására egy részét „lenyelték”.**

Augusztusban a turisztikai cégek 35%-a jelezte, hogy a következő 3 hónapban várhatóan emelni fogja szolgáltatásának árát, 59%-uk nem változtat az árakon, míg 6% jelzett csökkentést. Utóbbi 5 százalékponttal alacsonyabb, mint júliusban. A szálláshely-szolgáltatásban már korábban (szezonzsúportkor) lezajlottak az áremelések, ezért mindössze 25% az emelést tervezők aránya, miközben a vendéglátásban főként az élelmiszerárak emelkedése miatt 56%, míg az egyéb turisztikai szektorokban 26% tervez emelni. **A turisztikai cégek 31%-a a közelmúltban is emelt árat és a közeljövőben is emelni fog (ez az arány júliusban még 36% volt).**

A VÁLASZADÓK JELLEMZŐI

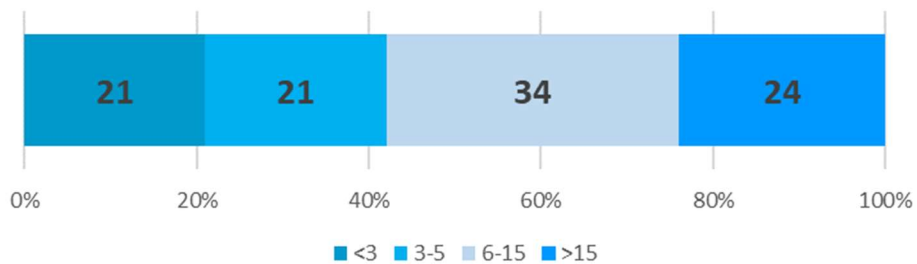
A 2022 augusztusi felmérésben - hasonlóan a korábbiakhoz - minden alszektor egyharmados arányt képviselt (mivel a válaszadói mintát az árbevétel arányok mentén terveztük kialakítani). A válaszadói mintában 21%-ot képviselnek a 3 főnél kevesebbet foglalkoztató cégek, 21%-ot a 3-5 fős vállalkozások, 34%-kal vannak jelen a 6-15 fősök, míg 24%-os arányt képviselnek a 15 főnél nagyobb cégek.

A válaszadó minta megoszlása alágazatok szerint - 2022. július (%)

Forrás: GKI

A válaszadó minta megoszlása létszám kategóriák szerint - 2022. augusztus (2021. évi foglalkoztatott létszám főben, %)

Forrás: GKI

TURIZMUS KONJUNKTÚRA INDEX

Módszer

A Turizmus Konjunktúra Index (TKI) egy kompozit mutató, mely öt különböző alindexének átlagaként kerül kiszámításra minden hónapban. A TKI index kalkulációjánál megfelelő súlyozás használatával figyelembe vesszük a válaszadó cégek méretét (foglalkoztatottak száma), valamint a turizmus és vendéglátás egyes ágazatainak súlyát. Utóbbit a nemzetgazdaságból képviselt részesedés (alszektor értékesítésének összesített nettó árbevétele) alapján állítjuk elő. Ennek értelmében a két legnagyobb alszektor közül a szálláshely szolgáltatás 29%-os, a vendéglátás pedig 43%-os súllyal szerepel a kalkulációban, míg a többi kisebb alszektor összesített súlya 28%.

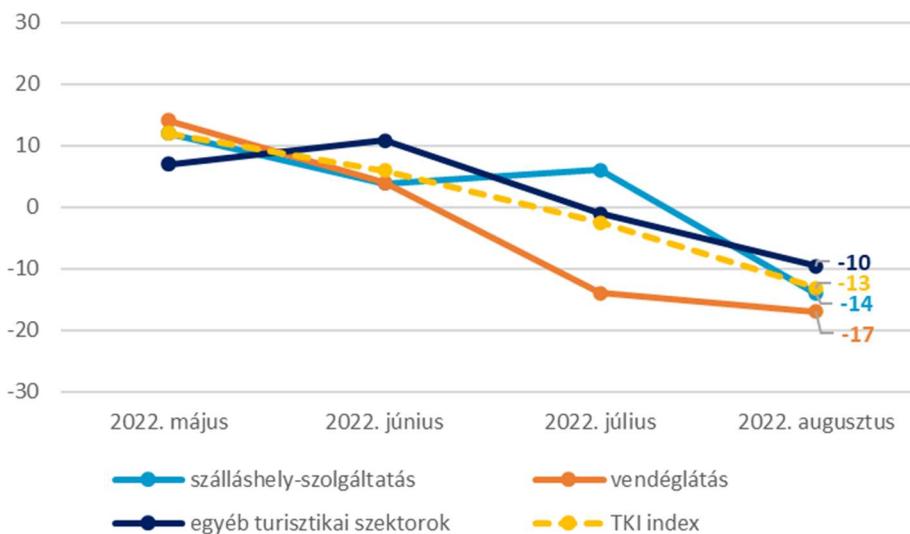
Mind a TKI indexet, mind pedig alindexeit az Európai Unió konjunktúra módszertanához igazodva -100 és +100 közötti skálán értelmezzük (a felmérés kérdőíveiben szereplő, szimmetrikus 1-től 5-ig terjedő skálát transzponáljuk a -100 és +100 közötti skálára). Utóbbi módszertan elősegíti a negatív és a pozitív egyenlegek/válaszok jobb elkülönülését, jobban értékelteti a havi szintű elmozdulásokat, valamint kiszűri a neutrális válaszokat. Az indexek mellett a többi konjunkturális kérdés elemzésénél is ezt a módszertant használtuk.

A TKI index megalkotásához **öt alindexet használunk, mindegyiknek 20-20% súlyt biztosítva**. Az alindexek a szokásos konjunktúra felmérések alindexeihez hasonlóan mérik egyrészt az **ágazat foglalkoztatási helyzetét** a közelmúltra és a közeljövőre nézve, az ágazat közelmúltbeli és közeljövőbeli **teljesítményét**, valamint a **működési költségek alakulását**. Mivel utóbbit inverz módon értelmezzük (hiszen itt a negatív válasz mutatja a kedvező irányt), ezért értékét az index megalkotásánál -1-gyel szorozzuk.

Az index és összetevőinek alakulása

A TKI index 2022. augusztusban -13 ponton állt (-100 és +100 közötti skálán értelmezve), mely azt jelenti, hogy az ágazat szereplői a stagnálásnál rosszabb helyzetet érzékelnek. Júliushoz képest az index értéke 10 ponttal csökkent. Mindhárom vizsgált alszektorban csökkent az index.

A TKI index alszektorok szerint - 2022. május-augusztus (pont)

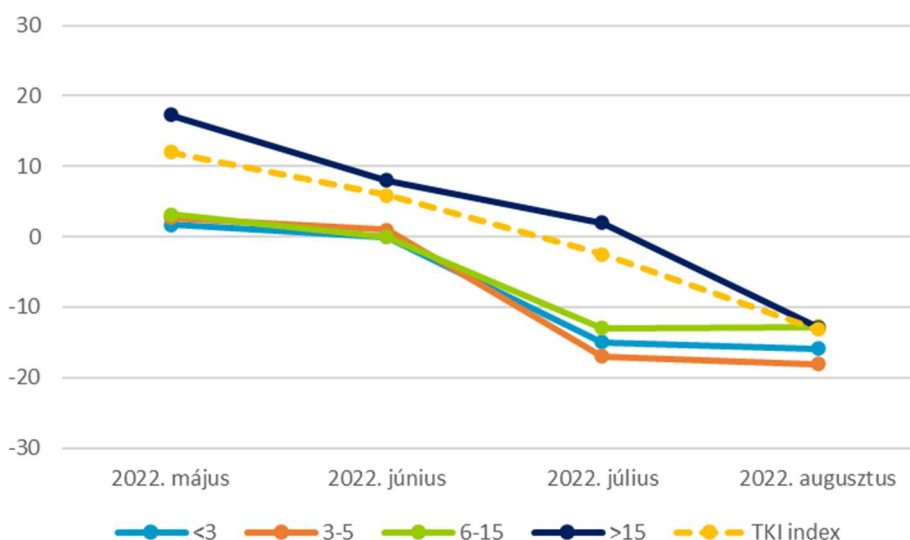

Forrás: GKI

Megjegyzés: -100-tól +100-ig terjedő skálán (ahol -100 azt jelenti, hogy jelentősen romlik, +100 pedig azt, hogy jelentősen javul)

Létszámkategóriák szerinti bontásban a konjunktúraindex értéke minden kategóriában negatív tartományban állt augusztusban. Júliushoz képest a 3 főnél kisebb, illetve a 3-5 fős cégek indexe az előző havi nagy esés után kis mértékben tovább mérséklődött, a 6-15 fős cégek pedig stagnált.

A TKI index létszámkategóriák szerint - 2022. május-augusztus (pont)

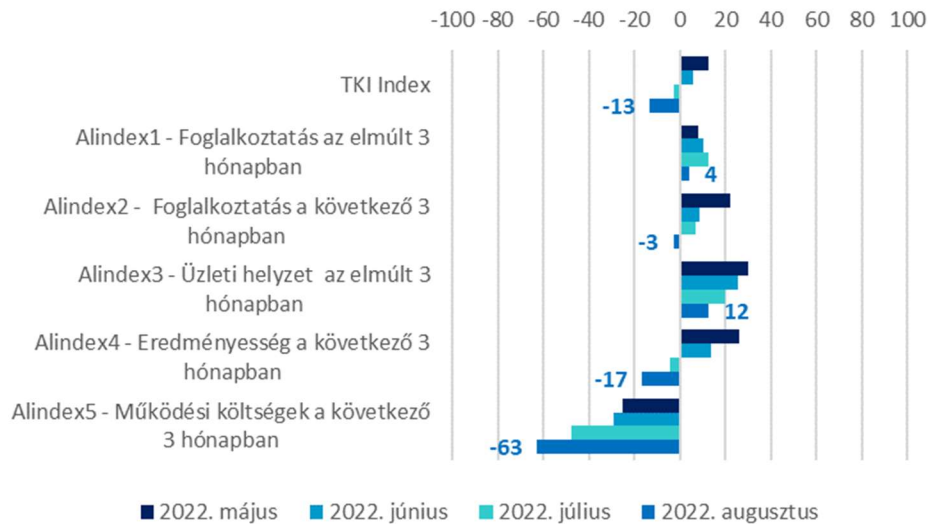

Forrás: GKI

Megjegyzés: -100-tól +100-ig terjedő skálán (ahol -100 azt jelenti, hogy jelentősen romlik, +100 pedig azt, hogy jelentősen javul)

A TKI index egyes összetevő alindexei -100 és +100 közötti skálán mérve az alábbiak szerint alakultak:

A TKI index és alindexei - 2022. május-augusztus (pont)

Forrás: GKI

Megjegyzés: -100-tól +100-ig terjedő skálán (ahol -100 azt jelenti, hogy jelentősen romlott/romlik, +100 pedig azt, hogy jelentősen javult/javul)

- Index1: A **foglalkoztatott létszám alakulása az elmúlt három hónapban** az előző év azonos időszakához képest +4 ponton állt (az előző hónaphoz képest ez 9 pontos csökkenést jelent) az év 8. hónapjában, mely azt mutatja, hogy nagyon lassú ütemben, de nőtt a kereslet⁴ a turisztikai ágazatban igényelt munkaerő iránt. Az egyes alszektorok azonban vegyes képet mutatnak e tekintetben: a mutató a szálláshely-szolgáltatásban és a vendéglátásban enyhén negatív (-1, illetve -2 pont), míg az egyéb turisztikai alszektorban pozitív (+12 pont). Létszám kategóriák szerint az elmúlt három hónapban a 15 főnél többet foglalkoztató cégek tudták kis mértékben növelni a létszámukat, míg a többi kategóriát stagnálás vagy stagnálásközeleli állapot jellemezte.
- Index2: A **foglalkoztatott létszám alakulása a következő három hónapra vonatkozóan -3 pontot jelez, mely enyhe túlkínálatot jelent.** Mindez azt jelenti, hogy a cégek kis mértékben csökkentik állományukat. Ez a szezonális hatások miatt (a nyári főszezon végeztével) természetesnek tekinthető. Az augusztusi indexérték két alszektorban negatív, a szálláshely-szolgáltatásban -3 pont, a vendéglátásban

⁴ Itt azért hasonlítunk az előző évhez, mert a szektorban jelentős a szezonális, melyet célszerű kiszűrni.

-6 pont, míg az egyéb turisztikai alszektorban 0 pont, tehát utóbbi esetben változatlan helyzetet vár a következő 3 hónapra. Létszám kategóriák szerint a következő három hónapban az előző hónapokkal ellentétben már a 15 főnél többet foglalkoztató cégek sem kívánják növelni létszámukat (-3 pont). A 3 fő alattiak és a 6-15 fős cégek is inkább stagnálnak (-2 pont), míg a 3-5 fő közöttiek létszáma enyhén csökkenni fog (-8 pont).

- **Index3: A vállalkozások átlagos üzleti helyzete az elmúlt három hónapban az előző év azonos időszakához képest javult**, +12 ponton állt 2022. augusztusban. Júliushoz képest azonban 8 ponttal csökkent a mutató értéke (júniushoz képest 14 ponttal, májushoz képest 18 ponttal). A mutató értéke negatív és egyben a legalacsonyabb a vendéglátásban, -8 pont (mely mindössze 3 pontos csökkenés júliushoz, ugyanakkor 42 pontos májushoz képest), míg +13 pont a szálláshely szolgáltatásban (25 pontos csökkenés júliushoz képest), illetve +27 pont az egyéb turisztikai szektorban (itt 4 pontos növekedés következett be júliushoz képest). A létszám kategóriák közül egyedül a 15 főnél többet foglalkoztató cégek üzleti helyzete romlott, az átlag itt 12 ponttal +15 pontra csökkent. A 3-5 fős és a 6-15 fős cégek kis mértékben javuló üzleti helyzetről számolnak be (mindkét esetben +5 pont az átlag, mely az előbbiek esetében 5 pontos, utóbbiaknál 3 pontos emelkedést jelent). A létszám kategóriák közül a 3 fő alattiak erőteljesen javuló (+16 pont, mely 20 pontos emelkedés júliushoz képest) üzleti helyzetről számoltak be.
- **Index4: Az üzleti tevékenység eredményének indexe a következő három hónapra a jelenhez képest -17 ponton áll**, mely közepes mértékű visszaesést jelez. A mutató értéke minden szektorban negatív, a szálláshely szolgáltatásban jelentősen zuhant júliushoz képest, miközben a vendéglátásban is romlott, az egyéb turisztikai szektorokban pedig valamelyest javult.
- **Index5: A működési költségek indexe⁵**, mely a felmérés időpontjához képest mutatja e kiadások alakulását **a következő 3 hónapban**, -63 ponton áll, mely 15 pontos romlás júliushoz képest. A szálláshely szolgáltatásban közepesen, az egyéb turisztikai szektorban jelentősen csökkent az index júliushoz képest.

⁵ Működési költségek: pl. energiaköltség, bérköltség, anyagköltség, karbantartási költség stb.

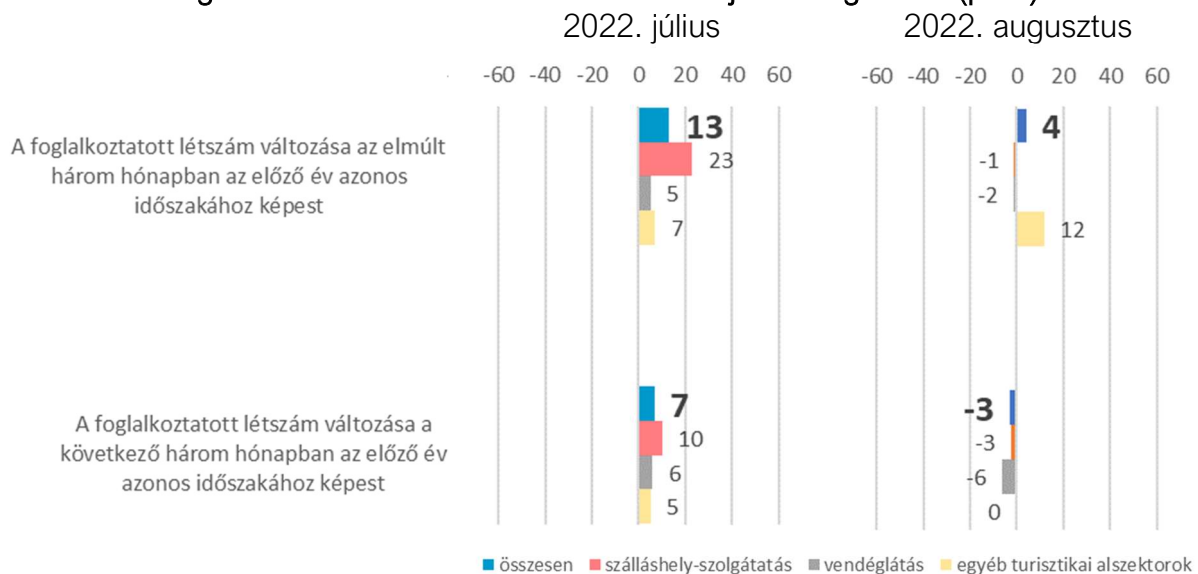
A FELMÉRÉS TOVÁBBI EREDMÉNYEI

Foglalkoztatás

A felmérésben résztvevő vállalatok **átlagosan 17 főt foglalkoztattak 2021-ben**, a vendéglátásban 11 főt, a szálláshely-szolgáltatásban 16 főt, míg az egyéb turisztikai szektorban működő cégeknél 23 főt. A foglalkoztatott létszámból átlagosan 9%-ot tesznek ki a gyakornokok vagy külsősök, ennél kissé magasabbat a vendéglátásban és az egyéb turisztikai alszektorban, míg kissé alacsonyabbat a szálláshely szolgáltatásban.

A **foglalkoztatott létszám alakulása az elmúlt három hónapban** az előző év azonos időszakához képest +4 ponton áll (előző hónaphoz képest 9 pontos csökkenés), mely azt mutatja, hogy nagyon lassú ütemben, de nőtt a kereslet⁶ a turisztikai ágazatban igényelt munkaerő iránt. Az egyes alszektorok azonban vegyes képet mutatnak e tekintetben: a mutató a szálláshely-szolgáltatásban és a vendéglátásban enyhén negatív (-1, illetve -2 pont), míg az egyéb turisztikai alszektorban pozitív (+12 pont).

Foglalkoztatott létszám változása - 2022. július-augusztus (pont)

Forrás: GKI

Megjegyzés: -100-tól +100-ig terjedő skálán (ahol -100 azt jelenti, hogy jelentősen csökkent/csökken, +100 pedig azt, hogy jelentősen nőtt/nő)

⁶ Itt azért hasonlítunk az előző évhez, mert a szektorban jelentős a szezonális, melyet célszerű kiszűrni.

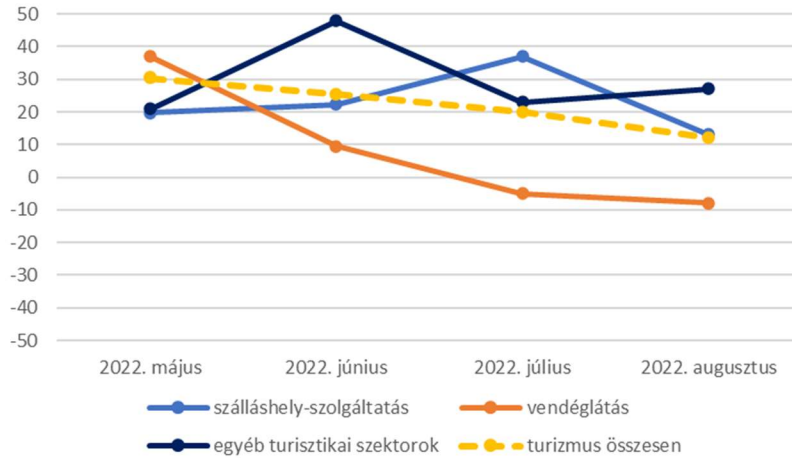
Létszám kategóriák szerint az elmúlt három hónapban a 15 főnél többet foglalkoztató cégek tudták kis mértékben növelni a létszámukat, míg a többi kategóriát stagnálás vagy stagnálásközei állapot jellemezte.

A foglalkoztatott létszám alakulása a következő három hónapra vonatkozóan -3 pontot jelez, mely nagyon enyhe túlkínálatot jelent. Mindez azt jelenti, hogy a cégek az előző hónapokkal ellentétben már nem növelik az állományukat, sőt kis mértékben csökkentik azt. Az augusztusi indexérték két alszektorban enyhén negatív, a szálláshelyszolgáltatásban -3 pont, a vendéglátásban -6 pont, míg az egyéb turisztikai alszektorban 0 pont, tehát utóbbi esetben változatlan helyzetet vár a következő 3 hónapra.

Üzleti helyzet, teljesítmény

A vállalkozások átlagos üzleti helyzete az elmúlt három hónapban az előző év azonos időszakához képest javult, +12 ponton állt 2022. augusztusban, mely júliushoz képest 8 pontos csökkenést jelent (júniushoz képest 14 ponttal, májushoz képest 18 ponttal). A mutató értéke a legalacsonyabb és negatív a vendéglátásban, -8 pont (mindössze 3 pontos csökkenés júliushoz, ugyanakkor már 42 pontos májushoz képest), míg +13 pont a szálláshely szolgáltatásban (25 pontos csökkenés júliushoz képest), illetve +27 pont az egyéb turisztikai szektorban (itt 4 pontos növekedés következett be júliushoz képest).

Az üzleti helyzet alakulása az elmúlt három hónapban alszektorok szerint - 2022. május- augusztus (pont)

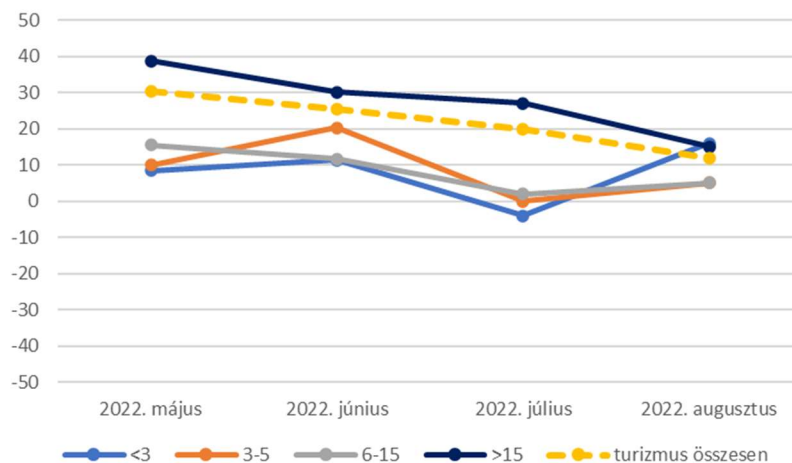

Forrás: GKI

Megjegyzés: -100-tól +100-ig terjedő skálán (ahol -100 azt jelenti, hogy jelentősen romlott, +100 pedig azt, hogy jelentősen javult)

A létszám kategóriák közül egyedül a 15 főnél többet foglalkoztató cégek üzleti helyzete romlott, az átlag itt 12 ponttal +15 pontra csökkent. A 3-5 fős és a 6-15 fős cégek kis mértékben javuló üzleti helyzetről számolnak be (mindkét esetben +5 pont az átlag, mely az előbbieknél 5 pontos, utóbbiaknál 3 pontos emelkedést jelent). A létszám kategóriák közül a 3 fő alattiak erőteljesen javuló (+16 pont, mely 20 pontos emelkedés júliushoz képest) üzleti helyzetről számoltak be.

Az üzleti helyzet alakulása az elmúlt három hónapban létszám kategória szerint - 2022. május- augusztus (pont)

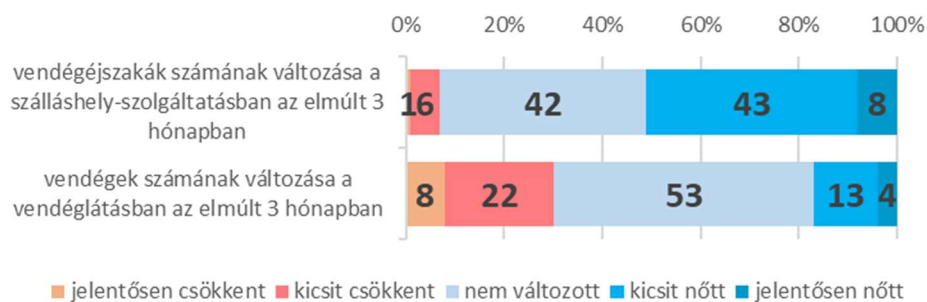

Forrás: GKI

Megjegyzés: -100-tól +100-ig terjedő skálán (ahol -100 azt jelenti, hogy jelentősen romlott, +100 pedig azt, hogy jelentősen javult)

A szálláshely-szolgáltatásban a vendégéjszakák száma az elmúlt három hónapban az előző év azonos időszakához képest, főként az alacsony bázis miatt, nőtt. A szállásadók 51%-a növekedést jelzett (bár utóbbiaknak csupán 15%-a jelentős mértékűt), míg 7%-uk számolt be visszaesésről. A vendéglátásban működők ennél jóval gyengébb teljesítményt jeleztek, csupán 17%-uk számolt be vendégforgalom növekedésről, 53% stagnálást jelzett, míg 30% számolt be visszaesésről.

Alágazati teljesítmény változása az elmúlt 3 hónapban az előző év azonos időszakához képest - 2022. augusztus (megoszlás, %)

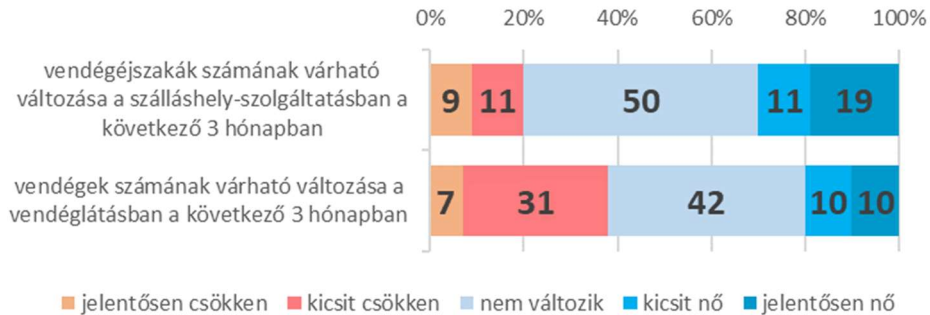
Forrás: GKI

A teljesítmény⁷ várakozások indexe (+7) a turizmusban 2022 augusztusában enyhe emelkedés után meghaladta a GKI EU számára készülő konjunktúrakutatásában a szolgáltatási szektor indexét (-6), valamint a nemzetgazdasági átlagot (-2). A turizmus egyes alszektorai közül a szálláshely-szolgáltatásban és az egyéb turisztikai szektorokban átlagot meghaladó (+11, illetve +16 pont), míg a vendéglátásban ennél jóval alacsonyabb és negatív (-8 pont) az index.

A fenti indexértékek a válaszarányokban is megmutatkoznak. A következő három hónapban az előző év azonos időszakához képest a szállásadók 30%-a növekedést vár a vendégéjszakák számában (utóbbiak kétharmada jelentős növekedést), 50%-uk stagnálást, s 20%-uk vár visszaesést. A vendéglátásban működők a jövőre vonatkozóan továbbra is kevésbé optimisták, mint a szállásadók, 20%-uk vár vendégforgalom növekedést (júniusban ez az arány még 38%, júliusban 30% volt), míg 42% stagnálást, 38%-uk pedig visszaesést vetít előre (júniusban ez utóbbi arány még 10%, júliusban 30% volt).

⁷ A teljesítményt a szálláshely-szolgáltatásban vendégéjszakák számával, a vendéglátásban a vendégek számával, míg az egyéb turisztikai cégek szektorában a vendégek/ügyfelek/foglalások (alszektorok szerint, amelyek értelmezhető) számával mérjük.

Alágazati teljesítmény várható változása a következő 3 hónapban az előző év azonos időszakához képest - 2022. augusztus (megoszlás, %)

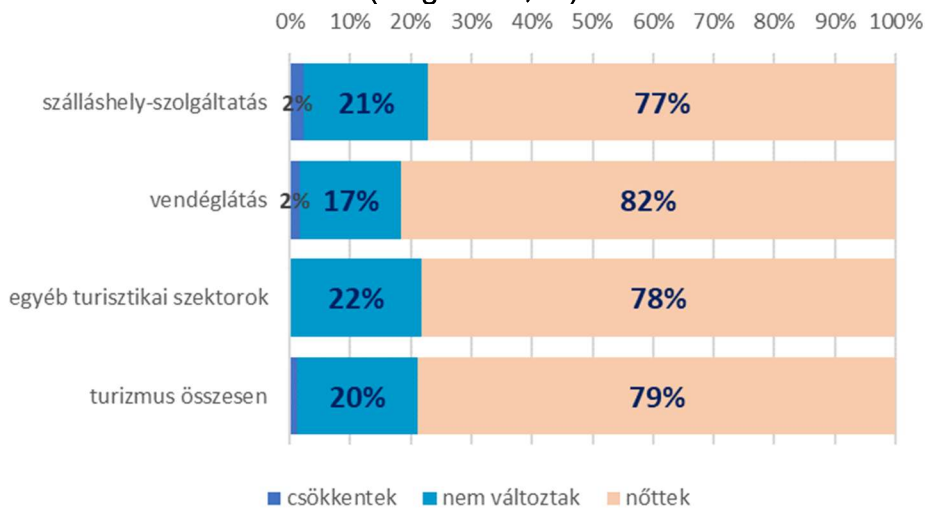

Forrás: GKI

Árak, költségek

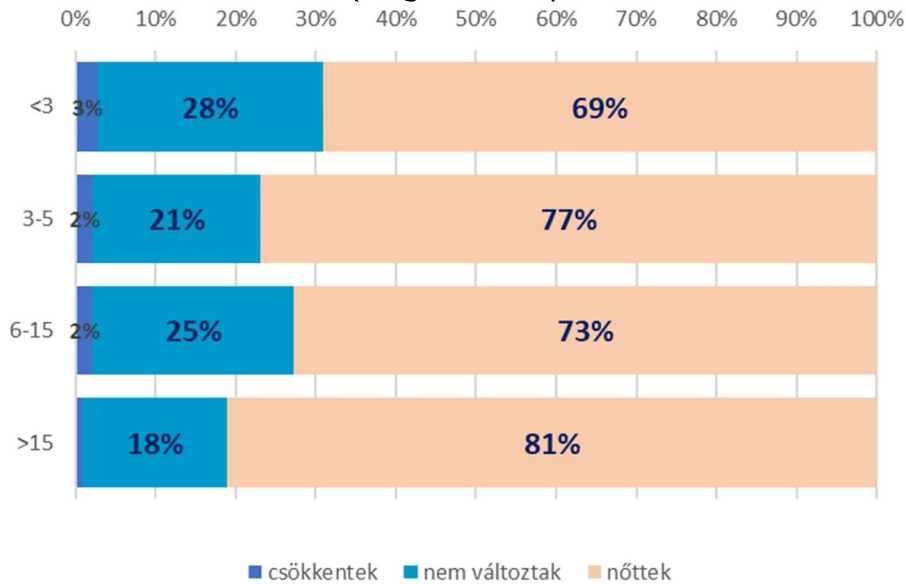
Augusztusban a turisztikai cégek 79%-a szolgáltatási árainak növekedéséről számolt be az elmúlt 3 hónapra vonatkozóan (júliusban 81% volt ez az arány), 20%-uk nem változtatott az árakon, miközben 1% jelzett csökkenést. Létszámkategória szerinti bontásban a 15 főnél többet foglalkoztató cégek emeltek árat a legnagyobb arányban (81%), őket követik a 3-5 fős cégek 77%-kal, míg a 6-15 fős cégeknél 73%, a legkisebbeknél 69% az áremelők aránya.

Az árak alakulása az elmúlt 3 hónapban alszektorok szerint - 2022. augusztus (megoszlás, %)

Forrás: GKI

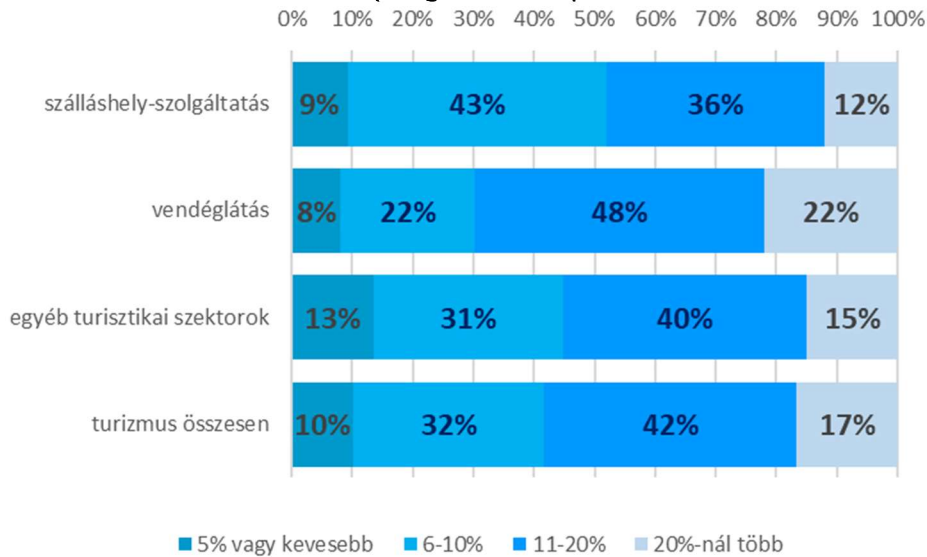
Az árak alakulása az elmúlt 3 hónapban létszámkategória szerint - 2022. augusztus (megoszlás, %)

Forrás: GKI

Az áremelkedést, mely átlagosan 15%-os (májusban 11%-ot, júniusban 14%-ot, júliusban 17%-ot mértünk) **volt** (a szálláshely-szolgáltatásban 16%-os, a vendéglátásban 18%-os, míg az egyéb turisztikai szektorokban 11%-os) a működési költségek emelkedése vezette. Létszámkategória szerinti bontásban nincs jelentős különbség, az átlagok 14 és 18% között szóródnak. Az áremelést végrehajtó turisztikai cégek 10%-a 5%-kal vagy ennél kisebb mértékben növelte árait, 32%-a 6-10% között, 42%-a 11-20% között, míg a fennmaradó 17%-a ennél többet emelt. A szálláshely-szolgáltatásban a szállásadók 43%-a 6-10% közötti emelést valósított meg, 48%-uk ennél többet. A vendéglátásban a cégek 48%-a 11-20% között, 22%-a ennél nagyobb, míg 30%-a ennél kisebb mértékben emelt. Az egyéb turisztikai szektorban is magas volt a 11-20%-kal emelők aránya (40%), ugyanakkor 44%-uk ennél kevesebbet, míg a fennmaradó 15%-uk ennél nagyobb ütemben emelt.

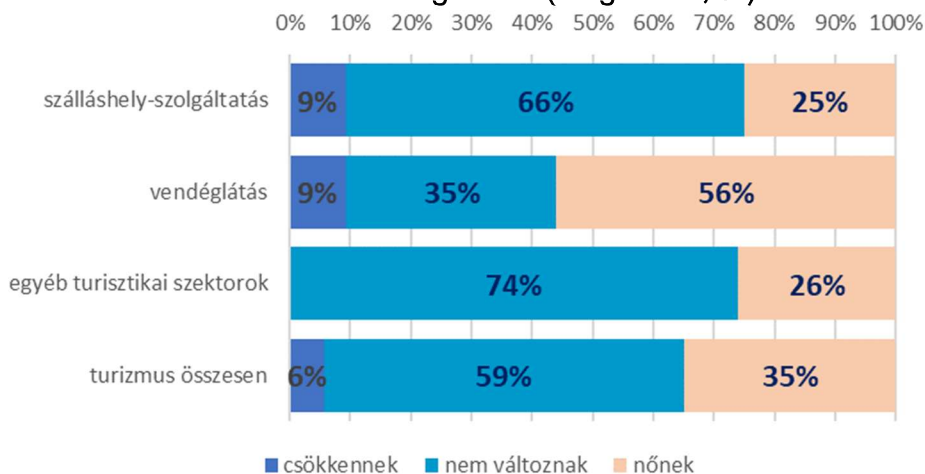
Az áremelés mértéke az elmúlt 3 hónapban alszektorok szerint - 2022. augusztus (megoszlás, %)

Forrás: GKI

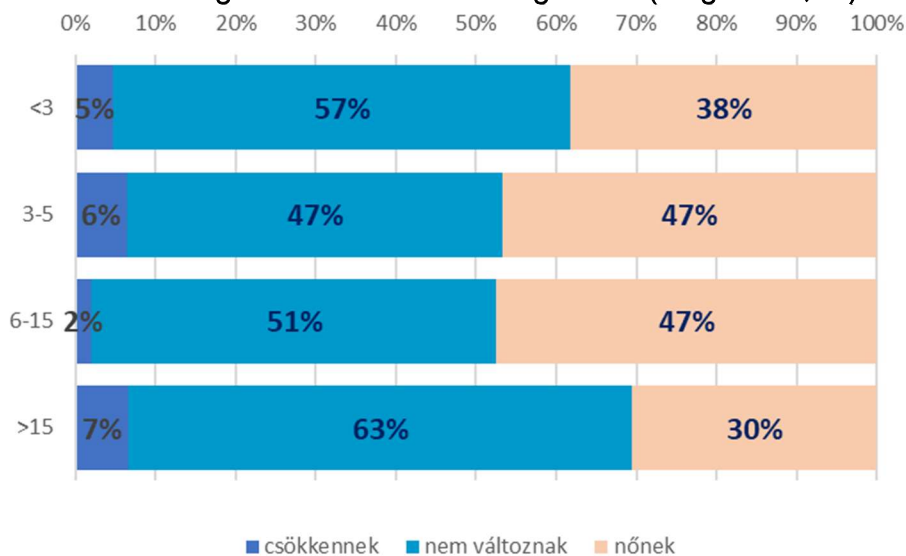
Augusztusban a turisztikai cégek 35%-a jelezte (a májusi 40%, a júniusi 35% és a júliusi 40% után), hogy a következő 3 hónapban várhatóan emelni fogja szolgáltatásának árát, 59%-uk nem változtat az árakon, míg 6% jelzett csökkentést. Utóbbi 5 százalékponttal alacsonyabb, mint júliusban. A szálláshely-szolgáltatásban többségében már korábban (szezonzsúratkor) lezajlottak az áremelések, ezért mindössze 25% az emelést tervezők aránya, miközben a vendéglátásban főként az élelmiszerárak emelkedése miatt 56%, míg az egyéb turisztikai szektorokban 26% tervez emelni. Létszámkategória szerinti bontásban a 3 főnél kevesebbet foglalkoztató cégek 38%-a fog árat emelni, míg a 3-5 fősek és a 6-15 fősek 47-47%-a, míg az ennél is nagyobbaknak a 30%-a.

Az árak várható alakulása a következő 3 hónapban a jelenlegihez képest alszektorok szerint - 2022. augusztus (megoszlás, %)

Forrás: GKI

Az árak várható alakulása a következő 3 hónapban a jelenlegihez képest létszámkategória szerint - 2022. augusztus (megoszlás, %)

Forrás: GKI

A turisztikai cégek 31%-a a közelmúltban is emelt árat és a közeljövőben is emelni fog (ez az arány júliusban még 36% volt), 46%-uk a közelmúltban meglépett emelést elegendőnek tartja, ezért a következő három hónapban már nem emel tovább. 16% azoknak a cégeknek az aránya, akik a közelmúltban sem emeltek és a közeljövőben sem fognak.

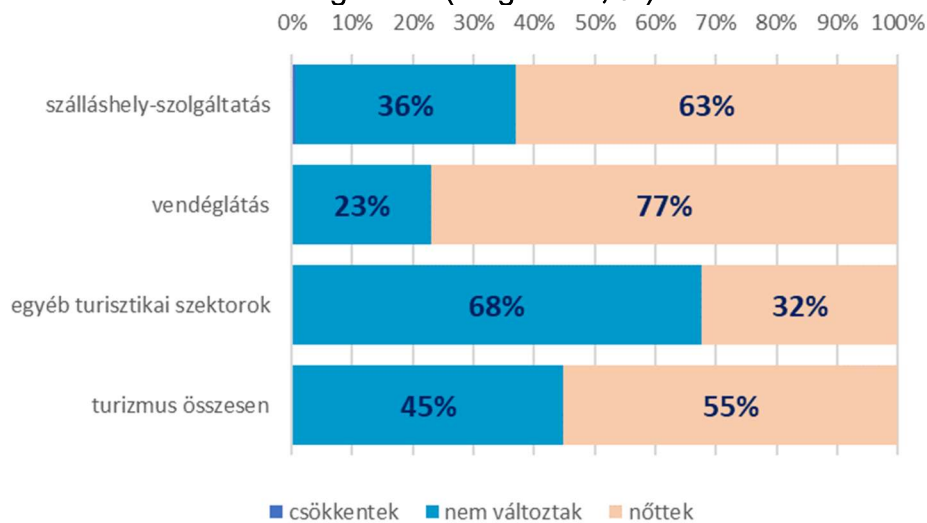
Az árak múltbéli és jövőbeli alakulása - 2022. augusztus (megoszlás, teljes tábla=100%)

		elmúlt 3 hónapban az előző év azonos időszakához képest		
		csökkent	nem változott	nőtt
a következő 3 hónapban várhatóan a jelenlegihez képest	csökken	0%	3%	2%
	nem változik	1%	12%	46%
	nő	0%	5%	31%

Forrás: GKI

A turisztikai cégek 55%-a a működési költségek⁸ növekedéséről számolt be az elmúlt 3 hónapra vonatkozóan (a júliusi felméréskor 71%), míg a fennmaradó 45% szerint nem változtak e költségek (csökkenést senki sem jelzett). A vendéglátó cégek 77%-a számolt be működési költségeinek növekedéséről, míg a szálláshely-szolgáltatásban működők 63%-a, az egyéb turisztikai szektorokban működők 32%-a.

A működési költségek alakulása az elmúlt 3 hónapban alszektorok szerint - 2022. augusztus (megoszlás, %)

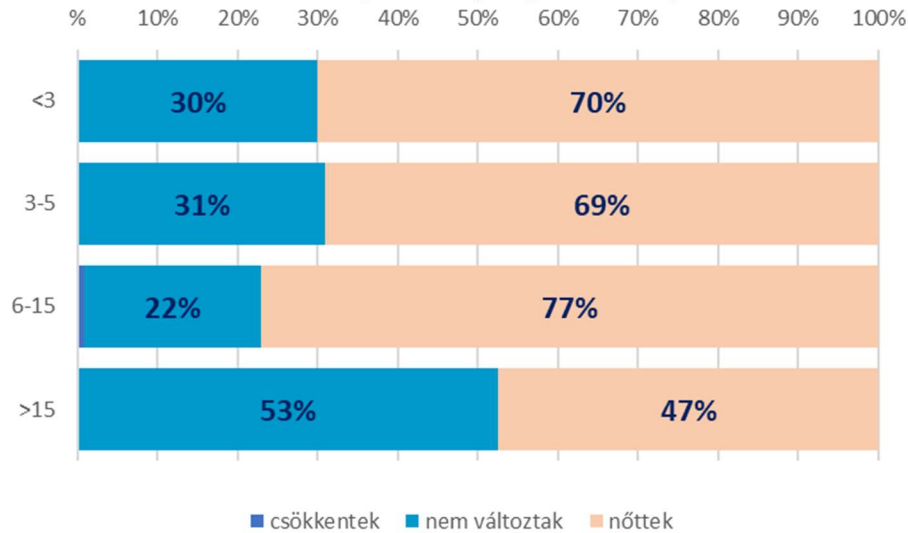

Forrás: GKI

Létszám kategóriák szerint a 15 főnél többet foglalkoztató cégek 47%-a számolt be működési költségeinek növekedéséről, míg a többi létszámkategóriában jóval magasabb (69-77%) ez az arány.

⁸ Működési költségek: pl. energiaköltség, bérköltség, anyagköltség, karbantartási költség stb.

A működési költségek alakulása az elmúlt 3 hónapban létszám kategóriák szerint - 2022. augusztus (megoszlás, %)

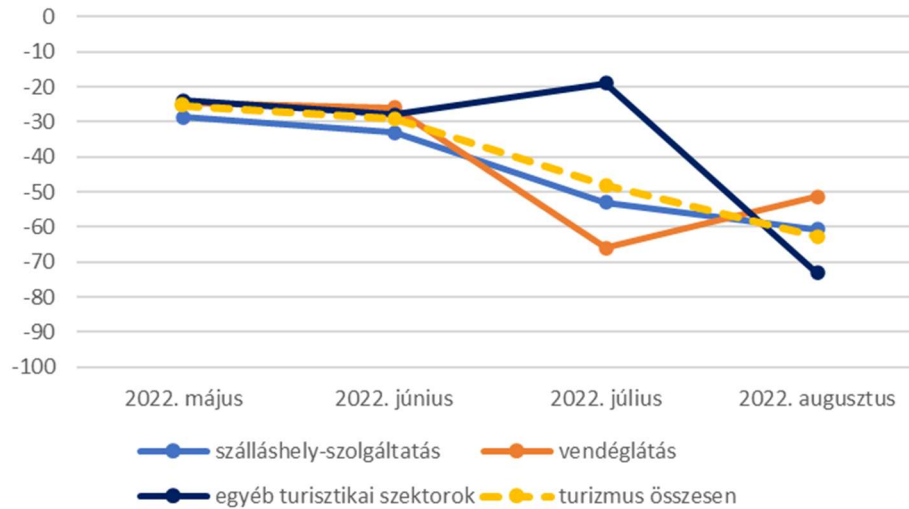

Forrás: GKI

A működési költségek az elmúlt 3 hónapban átlagosan 27%-kal nőttek a szektorban (mely meghaladja a júniusban mért 21%-ot, illetve a júliusban mért 25%-ot), 26%-kal a szálláshely-szolgáltatóknál, 30%-kal a vendéglátásban, míg 24%-kal az egyéb turisztikai szektorokban. A turisztikai cégek 58%-a 20%-os vagy ennél kisebb költségnövekedést érzékelt, 23%-a 21-30% közöttit, 5%-a 31-40% közöttit, míg a fennmaradó 14% ennél többet.

A működési költségek indexe, mely a felmérés időpontjához képest mutatja e kiadások alakulását a következő 3 hónapban, -63 ponton áll, mely 15 pontos romlás júliushoz, 34 pontos júniushoz, illetve 38 pontos májushoz képest. A mutatót az egyes alszektorokban eltérően ítélik meg a vállalkozások: a szálláshely szolgáltatásban -61 pont, a vendéglátásban -51 pont, míg az egyéb turisztikai szektorban -73 pont. A szálláshely szolgáltatásban közepesen, az egyéb turisztikai szektorban jelentősen csökkent az index júliushoz képest.

A működési költségek alakulása a következő 3 hónapban a jelenlegihez képest alszektorok szerint - 2022. május-augusztus (pont)

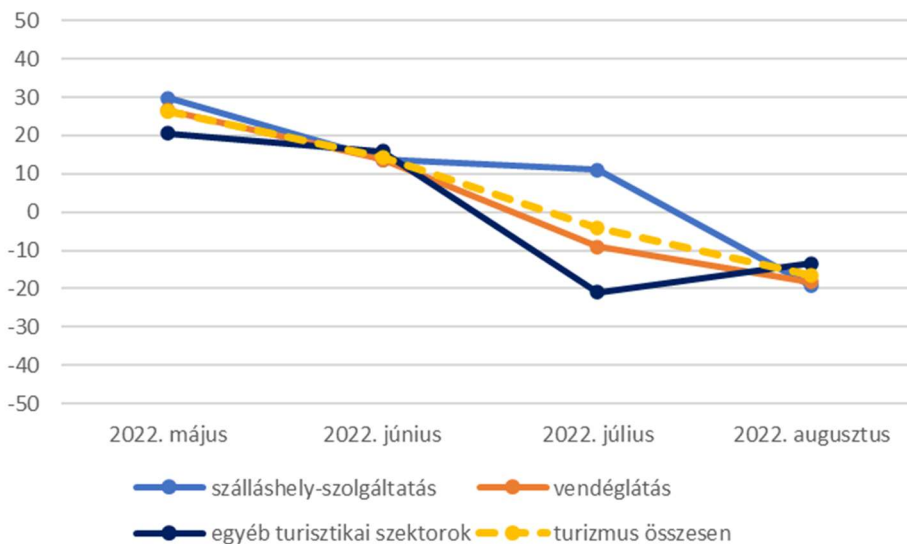
Forrás: GKI

Megjegyzés: -100-tól +100-ig terjedő skálán (ahol -100 azt jelenti, hogy jelentősen nő, +100 pedig azt, hogy jelentősen csökken)

Eredményesség

Az üzleti tevékenység eredményének indexe a jelenhez képest a következő három hónapra -17 ponton áll, mely közepes mértékű visszaesést jelez. A mutató értéke a szálláshely szolgáltatásban csökkent leginkább júliushoz képest, miközben a vendéglátásban is romlott valamelyest, az egyéb turisztikai szektorokban pedig valamelyest javult.

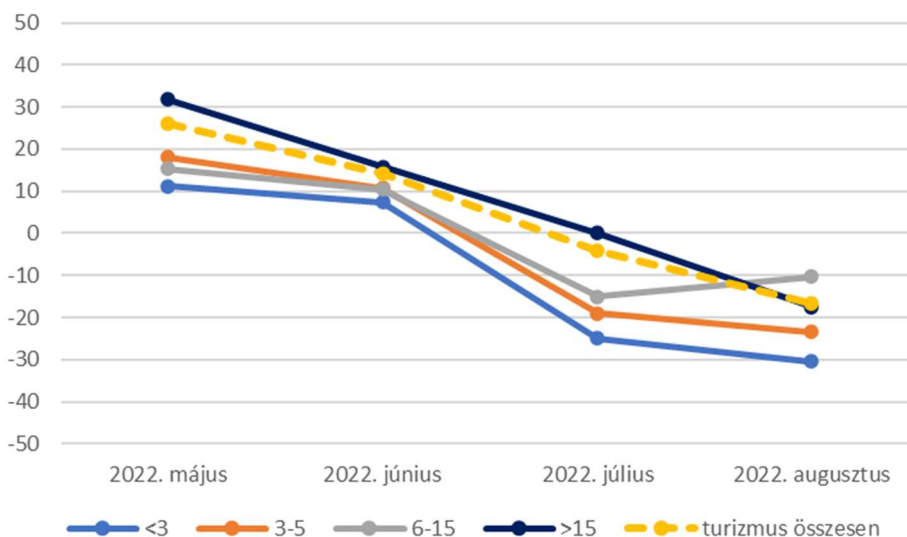
Az üzleti tevékenység eredményének alakulása a következő 3 hónapban a jelenlegihez képest alszektorok szerint - 2022. május-augusztus (pont)

Forrás: GKI

Megjegyzés: -100-tól +100-ig terjedő skálán (ahol -100 azt jelenti, hogy jelentősen csökken, +100 pedig azt, hogy jelentősen nő)

Az üzleti tevékenység eredményének alakulása a következő 3 hónapban a jelenlegihez képest létszámkategória szerint - 2022. május- augusztus (pont)

Forrás: GKI

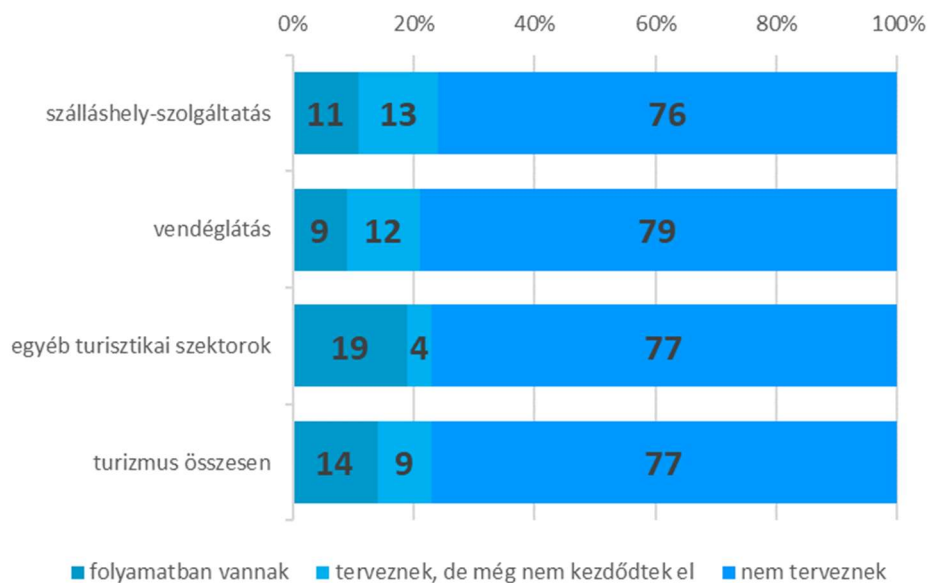
Megjegyzés: -100-tól +100-ig terjedő skálán (ahol -100 azt jelenti, hogy jelentősen csökken, +100 pedig azt, hogy jelentősen nő)

Fejlesztések

A turisztikai cégek 25%-a gondolkodik a következő 1 évben fejlesztésben, mely alacsonyabb arány, mint az 1 hónappal ezelőtt mért 40%. A fejlesztést megvalósítók többségénél e fejlesztések más most is folyamatban vannak. A cégek 77%-a nem tervez fejlesztést a következő egy évben.

A fejlesztést tervezők arányát tekintve az egyes alszektorok között nincs jelentős különbség. A szálláshely-szolgáltatásban érdekeltek 24%-a, a vendéglátásban működők 21%-a, míg az egyéb turisztika szektorok cégeinek 23%-a tervez fejleszteni a következő egy évben. Az egyéb turisztikai szektorokban e fejlesztések többsége már folyamatban van.

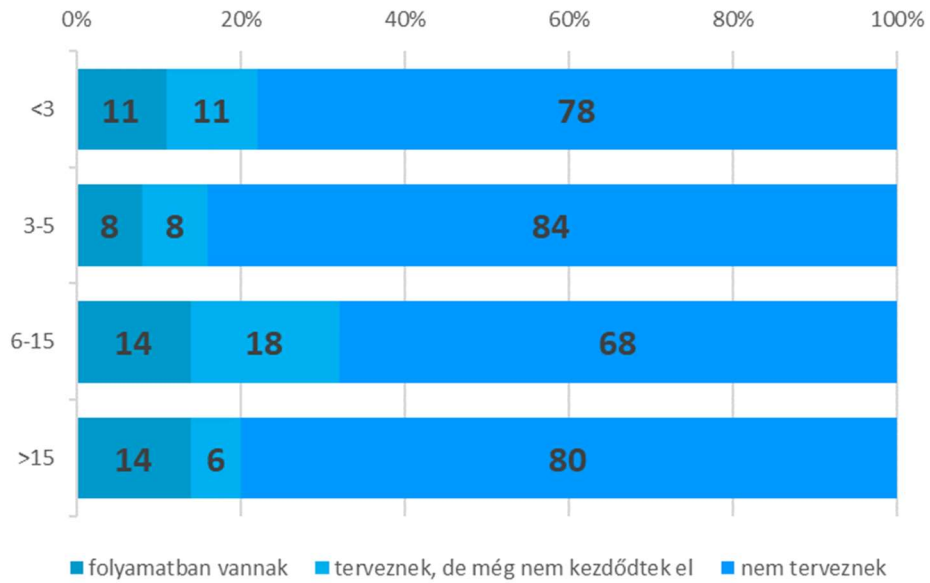
Fejlesztési tervek a következő 12 hónapban - 2022. augusztus (megoszlás)

Forrás: GKI

Létszám kategóriák szerinti bontást vizsgálva a 15 fő felettiak egyötöde fejleszt a következő 12 hónapban, utóbbiak 70%-a el is kezdte az ezzel járó beruházást. A 6-15 fősök esetében 32% tervez fejlesztést, a 3-5 fős cégeknek 16%-a, míg az ennél kisebbeknek 22%-a.

Fejlesztési tervek a következő 12 hónapban - 2022. augusztus (megoszlás)

Forrás: GKI